naesi leida, kelle elu lust on waadata ja kes palju paremine elawad kui linna-rahwas.

Aga kus ja kuda peab tütarlapsi koolitama? Kus ja kuda? Need on kaks küsimist, mis päale mul palju wastata oleks. Wõib olla, et teine kord seda jõuan teha, nüüd aga lühidalt mõni sõna. Tütarlapsed on õrnad asjad, selle pärast peab ka nende kaswatamine selle järele olema. Kui siis küsitakse, kus on neid parem koolitada, siis wastan: maal, mitte linnas. Linna elu on tihti tütarlapsele mitmet pidi wäga kahjulik. Maa inimesed peawad wäga ette-waatlikud olema, kui nad oma tütreid suuremates linnades, nagu Tartus ja Tallinnas, tahawad koolitada, kelle juure nad nemad korteri ehk õppima panewad. Oh kui mitmele, mitmele naesterahwale on linna-elu hukatuseks olnud! Süda hakkab werd jooksma, kui selle päale mõtleb. Palju on ilusad jumekad inimesed, olekswad maal wõinud auusaks mehe-naeseks saada, aga tulewad linna, käiwad mõnes alamas koolis, mõned ei sedagi, saawad hädise Saksa keele suhu, panewad peenemad riided selga ja ei passi nüüd enam oma arust maale minema. Nad hakkawad endid uhkeks pidama ja häbenewad oma wanematest. Aga „uhkus tuleb eõne langemist," see sõna sünnib just siia kõige enam. Eõne kui sest aru saawad, on nad mõne kergemeelse meesterahwa kätte sattunud ja oma au kaotanud! Mõne nädali pärast, kust leitakse neid? Ärgu pangu keegi pahaks, kui asja õige nimega nimetan: — pordu-majast!! Nutke filmad, niisuguste ära-kadunud hingede pärast! Mis on nüüd Saksa

keelest, mis peenikesest riietest abi! Kas maksawad need asjad hinge õnnistust, mis üks niisugune naesterahwas on kaotanud! Kuld on iga aus talu-tüdruk tema wastu. — Kõige sellega ei taha ma linna inimesi ega iga auusat linna naesterahwast, olgu teenija ehk muu, mitte teotada, ma näitan aga, kuda lugu wõib minna, et igaüks teaks ette-waatlik olla.

Uuemal ajal on maal hakatud tütarlastele kihelkonna-koolisid ehitama. See on üks wäga kallis ja kasulik asi, ja wõib wäga palju tulu saata. Saatku aga wanemad oma tütred siinna kooli. Sääl ei wõi nad midagi paha õppida, waid üksi hääd. Kuda neid sääl õpetatakse, selle üle oleks siin palju rääkida, aga ütlen üksi, et ei ole waja nende päid wõeraste keelte sõnadega täis toppida, waid ennem nende südamed täita kasuliste õpetustega. Wõeraste keelte õppimine ei hari mitte inimest, waid röövib tihti aja ära, mil paremat oleks wõinud õppida. Kes selle pärast oma tütart mitte kõrgeste koolitada ei taha, see ärgu mitte keelte päale waadaku, waid selle päale, et ta lapsest auus inimene saab, kes kauniste puhtaste oma maja oskab pidada. Häid perenaesi on waja. Hää perenaene majas on kui õnnistuse hallikas, mis lahkust, puhtust ja mõistust nii hästi oma mehe ja laste kui ka teenijate ja wõeraste päale oowab.

Koolitagem ja kaswatagem siis armsad Eesti wennad, oma pojad ja tütred nõnda, et nad teie hääks lapseks jääwad ja teile au teewad!

Mõtelge järele selle üle, mis siin olen ütelnud! Jumal õnnistagu, et see, mis siin armastawast sü-